

בבית המשפט העליון בירושלים

רע"א 1831/91

בפני: כבוד השופט ש. לוי
 המבקשים: 1. עו"ד יוסף שטבהולץ
 2. עו"ד אהרן פריצקי
 נגד
 המשיבה: הוועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז
 בקשת רשות ערעור על החלטת בית
 המשפט המחוזי בתל אביב שניתנה
 ביום 15.4.91 בתי המרצת פתיחה 1475/90
 בשם המבקשים: עו"ד י. קמר
 בשם המשיבה: עו"ד לחובר

חקיקה שאוזכרה:

[חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965: סע' 14\(ג\)](#)[חוק בתי המשפט \[נוסח משולב\], תשמ"ד-1984: סע' 51\(א\)\(2\), 79](#)[חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967: סע' 12](#)

פסק-דין

1. שמאי מקרקעין הכריע במחלוקת בין המבקשים לבין המשיבה בדבר היטל השבחה, אך בערעור על החלטתו, שהוגש לבית משפט השלום מכח [סעיף 14\(ג\)](#) לתוספת השלישית של [חוק התכנון והבניה](#), תשכ"ה-1965 הוחזר התיק לשמאי למתן החלטה חדשה. בדיון החוזר לפני השמאי נתעוררה מחלוקת לגבי פרשנות פסק דינו של בית משפט השלום, שהשמאי לא ראה עצמו מוסמך להכריע בה. לפיכך קבע השמאי את שיעור היטל השבחה לפי חלופות. לפי החלופה האחת שיעור היטל השבחה - 224,250 ש"ח נכון ליום 27.4.86; לפי החלופה האחרת - שיעור

היטל השבחה 402,000 ש"ח, נכון לאותו תאריך. המשיבה ערערה על השומה לבית משפט השלום כשהיא אווזת בפרשנות השניה של השמאי ועותרת לפירוש פסק דינו הראשון של בית משפט השלום לפי עמדתה, אך בית משפט השלום דחה את הערעור על סף, בין השאר, על יסוד הנימוק שאין בכוחו בגדר הערעור לתת פרשנות לפסק הדין הראשון.

לאחר הדברים האלה הגישו המבקשים לבית המשפט המחוזי בתל

אביב תובענה על דרך של המרצת פתיחה למתן הצהרה שלפי פסק דינו הראשון של בית משפט השלום חלה החלופה הראשונה (שבגדרה קבע השמאי את שיעור היטל השבחה) אך בית המשפט המחוזי סבר שהסמכות לדון בתובענה מסורה לבית משפט השלום; לפיכך הורה בית המשפט המחוזי, מכח סמכותו לפי [סעיף 79 לחוק בתי המשפט](#) (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, להעביר את הענין לבית משפט השלום.

לפני בקשת רשות לערער על החלטה האמורה. ראיתי בקשה זו

כאילו ניתנה עליה רשות לערער והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה.

לדעתי דין הערעור להתקבל.

2. ההליך שהוגש לפני בית המשפט המחוזי לא היה ערעור על

החלטת השמאי לפי [סעיף 14\(ג\)](#) הנ"ל, ולפיכך לא היה מקוםבתור שכזה להעבירו לבית משפט השלום לפי [סעיף 79 לחוק בתי](#)

משפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984. מאידך גיסא, צודקים המבקשים

בטענתם שאין בית משפט השלום רשאי לפרש את פסק דינו אלא בגדר סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967: ע"א 769/77 פד"י לב(1) 667 ולאחרונה 151/87 פד"י מג(3) 489 וההליך הנוכחי לא הוגש בגדר החוק הנ"ל; אך מקל וחומר הוא שאין גם בית המשפט המחוזי רשאי להיזקק לתובענה שסעדה הוא פרשנות ערטילאית של פסק דין שניתן בבית משפט אחר.

עם זאת יש למבקשים אינטרס לקבל סעד מבית המשפט הקובע מה הסכום שחובה עליהם לשלם למשיבה כהיטל השבחה. הסעד שהמבקשים יכולים לעתור לו הוא מתן הצהרה שהסכום שהם חבים למשיבה הוא לפי הסכום הנזכר בחלופה הראשונה (שבגדרה קבע השמאי את שיעור היטל השבחה). סכום זה בערכים ריאליים ליום הגשת התובענה בבית המשפט המחוזי מביא את הענין לגבול סמכותו של בית המשפט המחוזי לפי סעיף 51(א)(2) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984. בגדר תובענה כאמור יוכל בית המשפט המחוזי גם לקבוע מהי פרשנותו הנכונה של פסק הדין שניתן על ידי בית משפט השלום. לפיכך אני מקבל את הערעור ומבטל את צו ההעברה. הדיון

בתובענה ימשך בבית המשפט המחוזי אם תוגש המרצת פתיחה מתוקנת, כאמור תוך 30 ימים מיום המצאת פסק דין זה. אם לא תוגש המרצת פתיחה מתוקנת כאמור, יחליט בית המשפט המחוזי כיצד לנהוג בהליך המקורי.

אין צו להוצאות.

ניתן היום כג בתמוז תשנ"א (5.7.91).

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח